

INSTRUKCJA

sporządzania spisu członków izby rolniczej uprawnionych do udziału w wyborach

I. Zgodnie z art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 1995 r. o izbach rolniczych (Dz. U. z 2022 r. poz. 183, dalej: ustawa o izbach), czynne i bierne prawo wyborcze w wyborach do walnego zgromadzenia mają członkowie izby, którymi z mocy art. 1 ust. 2 są:

- 1) osoby fizyczne i prawne, **będące podatnikami podatku rolnego w rozumieniu przepisów o podatku rolnym;**
- 2) osoby fizyczne i prawne, będące podatnikami podatku dochodowego z działów specjalnych produkcji rolnej w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych i podatku dochodowym od osób prawnych, mających siedzibę na terenie działania izby;
- 3) członkowie rolniczych spółdzielni produkcyjnych posiadający w tych spółdzielniach wkłady gruntowe, mających siedzibę na terenie działania izby.

Osoby fizyczne:

Zgodnie z art. 17a ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 333, dalej: ustawa o podatku rolnym), *ilekroć w odrębnych przepisach jest mowa o podatniku podatku rolnego, należy przez to rozumieć właściciela, posiadacza samoistnego, użytkownika wieczystego lub posiadacza gospodarstwa rolnego w rozumieniu przepisów ustawy.* Z kolei art. 2 ustawy o podatku rolnym **definiuje gospodarstwo rolne** jako obszar gruntów, sklasyfikowanych w ewidencji gruntów i budynków jako użytki rolne lub jako grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych, z wyjątkiem gruntów zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej innej niż działalność rolnicza, **o łącznej powierzchni przekraczającej 1 ha lub 1 ha przeliczeniowy**, stanowiących własność lub znajdujących się w posiadaniu osoby fizycznej, osoby prawnej albo jednostki organizacyjnej, w tym spółki, nieposiadającej osobowości prawnej. Toteż **członkami izby rolniczej** uprawnionymi do wzięcia udziału w wyborach z tytułu uiszczania podatku rolnego, **są wyłącznie podatnicy podatku rolnego będący właścicielami, posiadaczami lub użytkownikami wieczystymi gospodarstw rolnych**, a więc gruntów rolnych **o powierzchni przekraczającej 1 ha lub 1 ha przeliczeniowy. Pozostali podatnicy podatku rolnego nie są członkami samorządu rolniczego.** W załączeniu przesyłamy opinię Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi potwierdzającą powyższe stanowisko.

W sytuacji, kiedy gospodarstwo rolne stanowiące współwłasność jest prowadzone przez więcej niż jednego ze współwłaścicieli, zastosowanie powinna znaleźć ogólna reguła wynikająca z art. 3 ust. 5 ustawy o podatku rolnym, bowiem ust. 6 omawianego artykułu wprowadza wyjątek od tej zasady wyłącznie w sytuacji, **gdy gospodarstwo w całości jest prowadzone tylko przez jednego ze współwłaścicieli.** Natomiast, gdy gospodarstwo rolne stanowi współwłasność małżeńską i małżonkowie wspólnie je prowadzą, to **oboje małżonków należy uwzględnić w spisie uprawnionych do głosowania.**

Osoby prawne:

Realizują swoje prawa wyborcze za pośrednictwem przedstawiciela wskazanego przez władze tej osoby, uprawnionego do jej reprezentowania przy czynnościach prawnych (art. 23 ust. 2 ustawy o izbach).

Potrzeba zaznaczyć, że **jedynym podmiotem uprawnionym i odpowiedzialnym za sporządzenie spisu członków izby rolniczej uprawnionych do udziału w wyborach jest gmina, która sama decyduje – w oparciu o przepisy ustaw i własną ewidencję – kto jest uprawnionym do głosowania.** Ewentualne skargi w stosunku

do prawidłowości sporządzonego spisu rozpatruje się w trybie szczegółowo opisanym w pkt. III niniejszej instrukcji (art. 28 ustawy o izbach).

II. Zgodnie z § 9 ust. 1 uchwały nr 1/2023 Krajowej Rady Izb Rolniczych z dnia 22 lutego 2023 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu przeprowadzania wyborów do walnych zgromadzeń izb rolniczych, **spis członków izby rolniczej uprawnionych do udziału w głosowaniu w wyborach w okręgu wyborczym, sporządza się w dwóch egzemplarzach w urzędzie gminy według stanu na dzień jego sporządzenia oraz na podstawie:**

- 1) ewidencji podatkowej prowadzonej w gminie – w odniesieniu do podatników podatku rolnego,
- 2) informacji uzyskanej z właściwego urzędu skarbowego – w odniesieniu do podatników podatku dochodowego z działów specjalnych produkcji rolnej mających miejsce zamieszkania lub siedzibę w okręgu wyborczym,
- 3) informacji uzyskanych od właściwych, ze względu na siedzibę, rolniczych spółdzielni produkcyjnych – w odniesieniu do członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych posiadających w tych spółdzielniach wkłady gruntowe;

przy czym w razie, gdy członek izby rolniczej posiada prawo wyborcze z więcej niż jednego tytułu, umieszcza się go w spisie tylko jeden raz, z odnotowaniem tego faktu w spisie w rubryce „Uwagi”.

Wymagania formalne spisu:

- 1) spis sporządza się według miejscowości, ulic i kolejnych numerów domów, a w miejscowościach, w których nie ma ulic – tylko w kolejności numerów domów,
- 2) spis powinien być podpisany przez osobę, która go sporządziła, oraz opatrzony pieczęcią organu odpowiedzialnego za jego sporządzenie (wzór spisu w załączeniu),
- 3) na oddzielnym arkuszu spisu wpisuje się przedstawicieli członków izby rolniczej, będących osobami prawnymi (wzór arkusza spisu w załączeniu),
- 4) w przypadku podziału okręgu wyborczego na obwody głosowania spis uprawnionych, sporządza się odrębnie dla każdego obwodu głosowania,
- 5) jeden egzemplarz spisu należy przekazać okręgowej komisji wyborczej najpóźniej w ostatnim dniu roboczym poprzedzającym dzień rejestracji kandydatów, tj. w najpóźniej do dnia 4 września 2023 r.

III. Spis osób uprawnionych do głosowania udostępniany jest do wglądu w siedzibie urzędu gminy najpóźniej w 14 dniu przed dniem wyborów, **w godzinach pracy urzędu**. Ze względów praktycznych jednak Krajowa Rada Izb Rolniczych w uchwale nr 2/2023 z dnia 22 lutego 2023 r. w sprawie zarządzenia wyborów do walnych zgromadzeń izb rolniczych **wskazuje, aby spis osób uprawnionych został udostępniony do wglądu najpóźniej od dnia 25 sierpnia 2023 r.** Dochowanie tego terminu pozwoli na rzetelne ustalenie podmiotów uprawnionych do udziału w wyborach w danej gminie.

Należy pamiętać, że spis może podlegać weryfikacji wskutek złożonego zażalenia. W myśl art. 28 ust. 4 i ust. 5 ustawy o izbach, organ, który sporządził spis, rozpatruje zażalenie w ciągu 3 dni od daty jego wniesienia i wydaje decyzję w sprawie, przy czym od decyzji nieuwzględniającej zażalenia przysługuje, za pośrednictwem organu sporządzającego spis, **prawo wniesienia skargi do sądu rejonowego w ciągu 3 dni.** Sąd rozpoznaje skargę w postępowaniu nieprocesowym w terminie 3 dni od daty jej wniesienia. Postanowienie sądu doręcza się skarżącemu oraz organowi, który sporządził spis. **Od postanowienia nie przysługują środki odwoławcze.**

Spis uprawnionych należy przekazać okręgowym komisjom wyborczym **najpóźniej do dnia 4 września 2023 r.**, w tym dniu bowiem upływa termin rejestracji kandydatów uczestniczących w wyborach.